

L'embolic

written by Pere Grau i Rovira | 27 de juliol de 2023

Aquella expressió catalana “embolica que fa fort” és aplicable com poques als resultats del 23J. Quan escric això sembla que les eleccions han portat a un atzucac sense sortida viable. I el recompte dels vots exteriors encara pot portar sorpreses tan positives com negatives. Per això ja serem a l'agost quan es pugui fer un balanç més exacte de la situació. Però crec que hi ha uns quants punts que ja ara, segons el meu modest parer, són prou vàlids per a poder-ne parlar.

En el conflicte entre les ganes de Sánchez de continuar sent cap de govern i la decisió de Junts de votar-lo només amb la garantia d'amnistia i referèndum no sembla que hi hagi cap sortida viable. Però, situacions excepcionals porten de vegades capgiraments inesperats. Aquests, però, haurien de venir de Sánchez. Un afluixament de la posició enèrgica de Junts seria el certificat de defunció del partit. La gent que ara l'ha votat refiant-se de la paraula de Míriam Nogueras, en unes noves eleccions es quedaria a casa, i en unes eleccions al Parlament català (quan vinguessin) votarien les noves formacions clarament independentistes que segur que sortiran. I és en aquestes formacions que llavors es recolzaria, amb tot el dret, el president Puigdemont si Junts l'hagués deixat al ras. Per contra, mantenir-se ferm i obligar a unes noves eleccions faria, sens dubte, que tregués encara més escons i estiguoés en millor posició de fer valdre les aspiracions catalanes.

Però quines possibilitats tindria Sánchez d'accedir al que vol Junts i no ser crucificat per tota la caverna espanyola? Jo crec que serà, naturalment, difícil, però que no és impossible. Sánchez no té la talla d'estadista que ara caldria, però té una altra característica: la de tornar sempre a surar quan tothom ja el veia enfonsat definitivament. I això valdria la pena d'aprofitar-ho.

Jo recomanaria que Junts, durant aquestes setmanes, repetís una vegada i una altra dos arguments. El primer, que no és cert que un referèndum d'autodeterminació sigui inconstitucional, perquè els tractats internacionals firmats, aprovats i publicats per Espanya, sí que els autoritzen i com diu l'article 96 de la Constitució el que es diu en aquests tractats està per damunt de qualsevol norma purament nacional. En tot cas va ser el Tribunal Constitucional el que va fer, el 2017, una interpretació il·legal de la situació. Aquesta és l'opinió general dels experts de les Nacions Unides.

I el segon argument, és que (com va dir el mateix Puigdemont bastant abans del referèndum del 2017) "la independència no té perquè ser l'única solució". I per això un nou referèndum no hauria de ser senzillament "independència: sí o no", sinó que Espanya hauria de presentar als catalans una proposta (aprovada per la majoria de les Cortes) de quin model d'encaix dins de l'Estat ofereix. I els electors haurien d'elegir entre aquesta proposta i la independència.

No crec que al camaleó Sánchez li costés gaire de fer empassar-ho a prou gent, presentant-ho com el que realment seria: l'única solució pacífica i democràtica d'un conflicte secular que paralitza les possibilitats de desenvolupament de tot l'Estat. Acceptat això (i ja costarà prou) llavors la concessió d'una amnistia general (no sols per l'exili) ja seria menys costosa.

Allò que els catalans haurien d'assegurar-se (i aquí no puc fer propostes perquè ho haurien de fer juristes qualificats) és que després d'haver votat Sánchez com a cap de govern, no pogués desentendre's de la paraula donada. Tot hauria d'estar (rememorant la cèlebre frase) "atado i bien atado".

Tot això, però, són encara només línies generals d'un possible desencallament. Dels detalls encara voldria parlar-ne al sofert lector, si *l'Unilateral* em fa la mercè de donar acollida encara a un parell d'articles sobre el tema.